

п. Олег Цимбалюк, викладач ДДС

У попередніх двох номерах «Слова» були висвітлені життєві стежини двох непересічних особистостей – отця Петра МЕКЕЛИТИ (див. № 72, сс. 24-25) та отця Степана ВЕНГРИНОВИЧА (див. № 73, сс. 30-31). Зараз хочемо познайомити наших читачів зі ще одним слугою Божим, який народився та священнодіяв на території сьогodнішньої Самбірсько-Дрогобицької Єпархії УГКЦ і з 2002 р. також є у списку беатифікаційного процесу мучеників УГКЦ ХХ століття – о. Михайлом **ВОВЧИКОМ**.

Михайло Васильович **ВОВЧИК** народився 05.06.1892 р. у м. Старий Самбір на Львівщині. Навчався у Перемишльській чоловічій гімназії (1913 р.), на правничому факультеті Львівського університету (1913-1914 рр.), у Львівській (1916-1918 рр.) та Перемишльській духовних семінаріях (1920 р.). З рук блаженного єпископа Йосафата **КОЦИЛОВСЬКОГО** отримав дияконські (07.11.1920 р.) та священнічі (14.11.1920 р.) свячення у катедральному соборі у Перемишлі. У 1920 р. одружився. Священнодіяв як сотрудник (12.1920) у с. Тарнавка (Риманівський д-т); завідатель (1920-1924) у с. Мшана (Дуклянський д-т); завідатель (1924-1925) у с. Галівка (Жукотинський д-т); парох (1925-1929) у с. Лопушанка Хомина (Старосамбірського д-т); парох (1929-1930) у с. Яблунька Вижня (Турківський д-т); парох (1930-14.10.1941) у с. Яблунька Нижня (Турківський д-т); завідатель (15.10.1941-1947) у с. Торчиновичі (Самбірський д-т).

Про о. Михайла **ВОВЧИКА** можемо сказати, що він був свідомим українцем (виховав чотирьох дітей (син Іларіон воював у дивізії СС «Галичина» й загинув під м. Броди, Орест через патріотизм був висланий у Сибір, дві доньки (Стефанія та Ірина) проживають на Львівщині) та ревним пастирем. Зусиллями цього священника у селі Лопушанка була створена читальня «Просвіта»; його було обрано головою читальні, а дружину – бібліотекарем.

Отець Михайло ВОВЧИК навчав у школі Катехизму, для скріплення вірності Церкві підкреслював роль друкованого католицького слова і як вмілий проповідник попереджав вірних про небезпеку комунізму. Тому заохочував працювати над поширенням католицької преси: «Заки ще народ не заразився хворобою нової, комуністичної часописи, то треба йому дати яко *antidotum* до комуністичної хвороби – католицький популярний часопис».

Особливу роль у душпастирстві отець Михайло приділяв молоді, вихованню якої намагався надати організований характер. Тому 12 лютого 1928 р. на парафії в Лопушанці заснував осередок Української Християнської Організації (УХО). Брав активну участь в різних громадських заходах села. Часто відвідував стареньких хворих людей, даруючи їм щиру любов і доброту. Ставився до людей з простотою й доброзичливістю, ніколи не роблячи різниці між багатими і бідними, між людьми і собою.

Дуже любив читати. Мав велику бібліотеку. Всі знали слугу Божого о. Михайла ВОВЧИКА як доброго проповідника. Йому часто давали голосити проповідь на празниках: якщо хтось не був готовий, то казали, що вихід є – дати отцю Михайлові. Його проповіді були лаконічними, «розумними» й дуже конкретними. Покірний та охочий до праці, о. Михайло залюбки виконував всяку роботу, не зважаючи на втому й слабе здоров'я. Отець Михайло був спокійним і врівноваженим, мав велике та любляче серце до народу і рідної України, був великим патріотом.

Перед приходом більшовиків священник відправив свою дружину та дітей на Захід, а сам залишився з вірними. Почався тиск на греко-католицьке духовенство, парафіяни йому радили: «Отче, та підпишіть їм те православ'я. Ви маєте жінку, дітей, як вони будуть без вас жити?» На що слуга Божий відповідав: «Я присягав служити Католицькій Церкві і готовий покласти за це життя». Перед арештом повернулася жінка з дітьми, і це найбільше його турбувало, однак він залишився при власному переконанні: «Діти, вибачте мені, що я залишаю вас без матеріального забезпечення, а найбільше, що залишаю вас без даху над головою. А про Іру (наймолодшу дочку) подбає Бог. Усіх вас віддаю в опіку Матері Божої».

Священника нещадно переслідували органи радянської влади, його часто викликали в Дрогобицьке УНКДБ (УМБД) та православну єпархіальну консисторію, вимагаючи «возз'єднатись» з РПЦ. Заарештований 19 липня 1947 р. енкаведистами через категоричну відмову зробити це. 06 жовтня 1947 р. Дрогобицьким обласним судом слугу

Божого було засуджено на 10 р. позбавлення волі та 5 років позбавлення прав згідно зі ст. 54. ч.10 КК УРСР.

У сам день розгляду судової справи отець Михайло вів себе спокійно, але потім в останньому слові сказав: «Я даремно прожив життя як душпастир, оскільки не справився зі своїми обов'язками душпастиря, – раз я виховав таких парохіян, котрі сьогодні виступили проти мене». Йшлося про неправдивих свідків – парохіян Нижньої Яблуньки, прізвища яких подавалися в копії вироку. Несправедливе заслання о. Михайло ВОВЧИК відбував на Донеччині, де 05 листопада 1953 р. відійшов до вічності. Про обставини смерті слуги Божого пише, звертаючись до членів його родини, п. Андрій (ймовірно співв'язень о. Михайла ВОВЧИКА): «...Отже він розлучився з нами 4 ц.м. (цього місяця) в саму північ і вибрався в дорогу, котра й кожного з нас чекає, коли «прийде година для всіх єдина». А вибув з чистою совістю, поєднавшись з Богом і попросившись з товаришами. Нікому нічого не довжний. ... Через мене попросився з найдорожчими свому серцю – зі всіма Вами, здаючи вас під Покров Матері Божої і поручаючи мені на ваші руки переслати для всьої рідні послідне прашальне уцілування. Отцим сповняю його послідню волю, звертаючи Вам при тім передані мені три фотографії. Будьте мужні, а ліку на своє зболіле серце випрошуйте у Страдальної при хресті свого Сина Матері Божій як рівно ж і нашій. Прийми, прибита горем Родино, й від мене щире співчуття».

Приклад життя цього пароха та його безкровне мучеництво на засланні до сьогоднішнього дня пам'ятають вірні Самбірщини та Турківщини. Нам же слуга Божий залишив зразок до наслідування як в пастирському служінні, так і в практикуванні героїзму власних чеснот. У своїх приватних молитвах через його заступництво можемо випрошувати у Всемогучого Бога спасительних ласк та прославу слуги Божого Михайла ВОВЧИКА також тут, на землі.

Олег ЦИМБАЛЮК, Хресний шлях отця Михайла ВОВЧИКА // СЛОВО №2 (74),
червень-серпень 2018